

25.10.2018

Valmisteluohje osastoille ja poliklinikoille vatsan alueen paksu- tai ohutneulanäytteeseen, punktioon tai dreneeraukseen, Tays Hatanpää

Esivalmistelu edellisenä päivänä:

- 1) Karkeaneulabiopsiat (maksaa, haimaa, munuaiset, perna, vatsaontelon tuumorit) ja vatsanalueen syvät ohutneulabiopsiat
P-TT-SPA arvo yli 50% (normaaliarvot 70-130) tai INR alle 1,5 (edelliseltä päivältä) + tarkista veriarvot Hb, trombosyytit $100 \times 10^9/l$ (normaaliarvot 150-400)
- 2) Pleurapunktiot, ascitespunktiot ja -dreenit
P-TT-SPA arvo yli 50% tai (Marevan) INR enintään 1,8 (edelliseltä päivältä) ja trombosyytit mielellään yli 100, mutta 50-100 arvoilla voi vielä pistää

Ennen näytteenottoa potilaan on oltava ravinnotta vähintään 6h, ei pleurapunktiossa. Huomioikaa, että mm. asetyylisalisyylihappo, klopidoogreeli (Plavix®), varfariini (Marevan®) ja hepariini vaikuttavat veren hyytymiseen. Niiden tauottamisesta on neuvoteltava lääkityksen määränneen yksikön kanssa.

Laboratorio näytteenotot / viljelyt tehdään ennen klo 14.00.

Esivalmistelu ennen toimenpidettä:

Lääkärin harkinnan mukaan potilaalle annetaan esilääke osastolla / poliklinikalla n. 30 min ennen tutkimusta OXYNORM 10 mg/per os. Lähettävän yksikön pitää tehdä näytteitä varten tarvittavat laboratoriolähetteet.

Kontraindikaatio:

Levoton potilas, hoitamaton hyytymishäiriö

Toimenpiteen suoritus:

Potilas tuodaan sängyllä tutkimukseen. Pistoskohta puudutetaan. Riippuen tutkimuksesta radiologi ottaa leikkaavalla neulalla tutkittavasta elimestä näytteitä, jotka lähetetään tutkittavaksi tai hän laittaa dreenin esim.ascites-kohteeseen.

Tutkimuksen jälkeen:

- **Vuodelepo ja ravinnotta n. 6 tuntia.** Potilaalla on oltava seuralainen yön yli.
- **Pleurapunktio:** 3 tunnin kuluttua otettava kontrolli THX-rtg.
- **Vatsanalueen biopsia sekä ascitespunktiot:** potilas vuorokauden ajan sairaalassa. Vuotovaaran johdosta verenpaineen ja pulssin seuranta ½ tunnin välein 2 tunnin ajan, minkä jälkeen tunneittain 4 tunnin ajan. Myös pistoaluetta on syytä seurata.
- **PNB-näytteenotto:** pistoskohta pidettävä kuivana kaksi vuorokautta.
- **Syvän ohutneulabiopsian** jälkeen potilaan on oltava vuodelevossa ja ravinnotta n. 4 tuntia